

A Vértesi Natúrpark szakmai beszámolója a 2023-as évről.

Munkaszervezet megnevezése	Pro Vértes Közalapítvány
Munkaszervezet képviselőjének neve	Viszló Levente
Beszámoló készítésének dátuma	2023.05.28.

1. Natúrparki partnerség változásai

A Natúrparkkal együttműködő partnerek számában a tárgyévben belül nem következett be változás.

2. A Natúrpark szakmai tevékenysége

A 2023-as-es évben a Vértesi Natúrpark munkaszervezete továbbra is a korábbiakban meghatározott értékek mentén folytatta tevékenységét.

Az oktatás és nevelés területén a Natúrpark széles körű programokat és tevékenységeket kínált a helyi közösségeknek és a turistáknak egyaránt. A Natúrpark tevékenységeinek egyik fő mozgatórugója az a nézet, mely szerint kiemelkedő fontosságot kell tulajdonítani a fiatalok szemléletformálásának és az oktatásnak. A fenntarthatóság és a természeti, valamint a kulturális értékek megőrzése akkor kerül biztos kézbe, ha olyan generáció nő fel, amely hozzáértő és elkötelezett ezeknek az értékeknek a megőrzésében. Ennek érdekében a legnagyobb hatást az oktatás területén érhetjük el.

Az oktatási tevékenységünk alapvetően a közvetlen, élmény alapú szemléletre épül, hiszen az élővilág a legjobban ezen keresztül érthető meg. Az első kézből szerzett tapasztalatok útján a fiatalok közvetlenül kerülnek kapcsolatba a természeti folyamatokkal, az állatokkal és a növényekkel, így hozzájárulunk a következő nemzedékek természetbe való visszatalálásához.

Az élményalapú oktatás nemcsak a tudás és az ismeretek átadását célozza meg, hanem arra törekszük, hogy a fiatalok fejlesszék a kritikus gondolkodást, a problémamegoldó képességet és megismerjék a fenntartható életmód alapjait. Így bízunk benne, hogy a fiatal generáció, akik részt vesznek a programjainkban, felelősséget éreznek majd a természeti és kulturális örökségünk megőrzéséért és a fenntartható jövő építéséért.

A Vértesi Natúrpark fő programjai három központi helyszínén zajlanak.

2023-ban a Vértesi Natúrpark látogatóközpontja, a Geszner-ház, mint kulturális és oktatási helyszín, állandó jelleggel kínálta programjait családoknak, oktatási intézményeknek, egyénileg, illetve kis- és nagycsoportos foglalkozások keretei között. Tematikus napok, madárgyűrűzések, egyéb madarász programok és jeles napok sorolhatók ide, parki vezetett sétákkal, és a természettudományi kiállítás tárlatvezetéseivel.

A Boglártanya Erdei Iskola bepillantást nyújt a tanyasi világba, lehetőséget kínál az interaktív természeti oktatásra és a környezeti nevelésre.

A Pusztai Állatpark a természetgazdálkodási ágazatunk központja, ahol megismerhetjük az ősi magyar legeltetett tájat, az őshonos legelő állatokat, többek között szürkemarhákat és vízi bivalyokat.

Utazó programjaink, mint amilyen a „Madárdalos Ovi is, kimondottan oktatási tevékenységet valósít meg, amely bejárta a Natúrpark településeit. Rengeteg gyermekhez ért el, megvalósítva azt az célkitűzésünket, mely szerint a természeti nevelést már a legkisebbek bevonásával kell megkezdeni.

Az alsó és felső korosztályt célzó Natúrparki vetélkedőt 2023-ban is hibrid formában folytattuk. A pontokat a diákok az online fordulókön és egy natúrparki kiránduláson gyűjtötték, a vetélkedőt pedig egy izgalmas döntővel koronáztuk meg, A Boglártanya Erdei Iskolában, már jelenléti formában.

Évi rendszerességgel megrendezésre kerülő, nagy múltú programjainkkal, amilyen a Szent György-napi kihajtás, vagy a Mihály-napi Lovas- és Pásztortalálkozó, kulturális értékörzésre hívjuk az érdeklődőket, emellett igyekszünk meghonosítani új hagyományokat, a szemétszedési akcióinkkal pedig a természeti értékeink megőrzésére vonjuk be a natúrpark lakosságát.

A fenntartható térségfejlesztés érdekében olyan tevékenységeket végzünk és olyan nemzetközi kutatásokban veszünk részt, amelyek hosszú távú megoldásokat keresnek az alulról építkező

kezdemenyezések számára, és nem csak elméleti, hanem a gyakorlatban is alkalmazható eredményekre összpontosítanak.

Az éves natúrparki tevékenység részletes bemutatása -
Természeti, táji és kulturális örökség megőrzése

Projekt megnevezése: XXIV. Mihály-napi Lovas- és Pásztortalálkozó
Ideje: 2023.09.30.

A találkozó helyszíne Csákvár, célja az egykor gazdag népi kulturális értékek köztudatban tartása, és átörökítése a következő nemzedékeknek. Az érdeklődők minden évben aktívan is részt vehetnek a találkozó programjain. A helyszínen fogathajtó lovaspálya és kis lovaspálya került kiépítésre, ahol az előzőnél hagyományos foglalkozásokhoz köthető lovasbemutatók és versenyek, az utóbbinál ügyességi programok és díjlovas bemutatók kerültek megrendezésre. A közönség térségi hagyományörző egyesületek, dalkörök, kórusok, hangszer- és táncművészek előadásaival kapcsolódhatott ki. Fontosnak tartjuk, hogy a rendezvényre látogatók megismerkedhessenek a Natúrpark településeinek művészeti csoportjaival, ezért a rendezvény mindig az ő bevonásukkal valósul meg. Meghívást kaptak a rendezvényre a Natúrparkban tevékenykedő kézművesek is, akik így nagyobb közönséggel ismertethetik meg termékeiket, ezáltal erősítjük a térség gazdasági kapcsolatait, és hozzájárulunk a vállalkozások sikerességéhez. A térség életében mindig is fontos helyet foglalt el a gasztronómia, ennek keretében kolbász és pásztorétel különlegességek várták az inyenceket. A pásztorokutya szépségverseny népszerű programja a rendezvénynek, melyen a környék pásztorokutya mérettetnek meg. A helyezéseket a közönség által leadott szavazatok alapján osztottuk ki.

A pásztortalálkozó napján a Geszner-házban ingyenes szakvezetés, illetve gyógyteakóstoló fogadta az érdeklődőket. Természetesen a projekt kiemelkedő elemei voltak a gyerekeprogramok, amiket egész napos kézműves foglalkozások, bála-ugrálóvár, póni lovaglás, népi játékok és versenyek tettek emlékeztetővé.

Projekt megnevezése: Szent György-napi gulyakihajtás
Ideje: 2023.04.28.

A hagyományörző gulyakihajtást 26. alkalommal szerveztük meg a Natúrparkban, Fornapusztán. Az esemény nagy népszerűségnek örvendett, és számos érdeklődő vett részt rajta, akik láthatták, ahogy több száz szürkemarkhát hajtottak ki a téli szállásukról. A program lehetőséget nyújtott a régió történelmi és kulturális hagyományainak bemutatására és ápolására, továbbá hozzájárult a közösségépítéshez és a természeti értékek megőrzéséhez. A gulyakihajtás fontos eseménye a magyar vidéki életnek, nemcsak a tavasz köszöntése, hanem fontos munkakapcsolatok kialakulását segítette elő az állattartó tulajdonosok és a pásztorok között. Sok népi hagyomány és hiedelem kapcsolódik hozzá, amelyek ma már kiveszőben vannak, életben tartásukra pedig egyre kevesebben vállalkoznak.

Projekt megnevezése: Szemétszedés a Vértesi Natúrparkban
Ideje: 2023.04.01.

A természeti és táji értékek megóvásában fontos közösségi programunk az évi rendszerességgel megrendezett szemétszedési akciónk. A szemétszedésben több natúrparki település, oktatási intézmény, és szervezet volt a segítségünkre. Évek óta részt vesznek a szemétszedési akcióban az általános iskolások, erdészek, vadászok, a horgászegyesületi tagok, természetjárók, lovasok, evangélikus gyülekezeti tagok és az önkormányzatok. A szemétszedés után a Vértesi Natúrpark látogatóközpontjánál, a Geszner-háznál, a résztvevőket sült csíkvarsai kolbással vendégelte meg a Pro Vértes, amelyből megközelítőleg 350 darab fogyott el a rendezvény végére. A résztvevők munkájának eredményeként 7,1 tonna szemét került összegyűjtésre, hozzájárulva környezetünk tisztán tartásához, valamint a természeti és kulturális értékek megőrzéséhez.

Az éves natúrparki tevékenység részletes bemutatása –
Környezeti nevelés, szemléletformálás, tájidentitás megerősítése

Projekt megnevezése: Madárdalos ovi

Madárdalos ovi programunk keretében a munkaszervezet természetvédelmi munkatársai a natúrparki települések óvodáit meglátogatva rendszeres, csoportos foglalkozások keretében mutatják be az óvodáskorú gyermekek számára a madarak világát. A gyakorlati, élményközpontú foglalkozások a madarokról és védelmükről nyújtanak ismereteket, az óvodákban bemutatókat és foglalkozásokat tartunk, és az udvarokon madárodúkat helyezünk ki.

2023-ban 63 foglalkozás valósult meg a Madárdalos ovi program keretein belül. A foglalkozásokon megközelítőleg 3550 gyermek vett részt, de a gyerekek számában átfedés van, mert van olyan óvoda, ahol több foglalkozás is megvalósult.

2023-ban is kapnak napraforgó magot az óvodák, melyet a madarak téli etetéséhez használak fel az intézmények.

Projekt megnevezése: Natúrparki Vetélkedő

A tárgyévben 6. alkalommal rendeztük meg az „**Otthonunk a Vértes**” vetélkedőt, mely egy többfordulós verseny alsós és felsős korosztály részére, 4 fős csapatokkal (3 diák + 1 felnőtt). A vetélkedő ifjúság a Vértesi Natúrpark monográfiájának tudásbázisára alapozva kutatta környezetének, lakóhelyének értékeit.

2023-ban 25 csapat (100 fő) vett részt a vetélkedőn, ebből 17 csapat jutott be a Boglártanyán tartott döntőre.

A vetélkedő célja amellet, hogy díjazza a kategóriák legjobban felkészült csapatait, a baráti kikapcsolódás és az élménygazdag programok megteremtése is. A döntőbe kerülésért nagyon szoros a verseny, az utolsó hajrát pedig az április 15-én, szombaton megrendezett könnyed pátkai kirándulás jelentette a gyerekeknek. A résztvevőket aznap kedvezőtlen időjárás fogadta, ennek ellenére sikeresen megismerhették a vizes élőhelyek jellemző élővilágát és a Pátkai-víztározót.

A május 13-án, szombaton megrendezett döntőbe 7 alsós csapat és a legjobb 10 felsős csapat került be, ahová a versenyzőkön kívül több kísérő is érkezett a Natúrpark területéről, illetve távolabbi településekről is. A Győztes csapat az Országos Natúrparki vetélkedőn 5. helyezést ért el.

Projekt megnevezése: Geszner-park - A Vértesi Natúrpark látogató központja

Az utóbbi évek nagyobb fejlesztései után a fenntartásra összpontosítottunk, és jelentős munkákat végeztünk annak érdekében, hogy a botanikus kert növényei számára megfelelő és fenntartható környezetet biztosítsunk még a szárazabb időszakokban is. A 2023-as évben a Park látogatottság 2161 fő volt.

Emellett folytatódtak a fejlesztések a növénytelepítésekkel a kisebb ágyásokban. A turisztikailag aktív időszakban folyamatosan érkeztek a parkba csoportok, ideértve az óvodásokat, általános iskolásokat és gimnazistákat, egyetemi hallgatókat, valamint speciális nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyerekeket is. Nemcsak diákoknak és hallgatóknak, hanem pedagógusoknak, nyugdíjasoknak, szakmai csoportoknak és baráti társaságoknak is nyújtottunk programokat.

A látogatók lehetőséget kaptak arra, hogy felfedezzék a parkot, részt vegyenek interaktív foglalkozásokon, játékos, vagy rendhagyó módon tanuljanak, például madárgyűrűzéseken vegyenek részt.

Projekt megnevezése: Boglártanya Erdei Iskola

A Boglártanya Erdei Iskola a Vértes lábainál, a Boglári-legelőkön fekszik, az oda érkezőknek a környező természet és a magyar kultúrtörténet értékeit mutatja be. Az Erdei Iskolát védett területek övezik, melyeken egyedi növény- és állatvilág él. Az itt dolgozók kiemelt hangsúlyt fektetnek a tanyasi életvitel bemutatására, így elevenítik fel a magyar tanyasi világ hangulatát.

Az Erdei Iskolában április 13-án kezdődött meg a szezon. 2023-ban 46 csoportot fogadtunk, akik 1-5 napot töltöttek el nálunk. Összesen 1286 vendég járt Boglártanyán, akik Budapest, Szárliget, Tatabánya, Felcsút, Bakonycsérnye, Herceghalom, Biatorbágy, Bicske, Velence, Dunaújváros, Nagykovácsi, Székesfehérvár, Komárom, Mór, Bodajk, Debrecen településekről érkeztek. Emellett három országosan meghirdetett tábor is helyet kapott az erdei iskolában. Legnagyobb számban alsó tagozatos diákok látogatnak hozzánk tanulás és élményszerzés céljából, de a felső tagozatos iskolások számára is kedvező a programkínálatunk, mivel a bemutatásra kerülő témák egy része a tananyaghoz kapcsolódik. Erdei iskolánk különlegessége, hogy óvodás csoportok részére is összeállítunk olyan programokat, melyek által a picik játékos formában tanulhatnak az őket körülvevő tájról és élőlényekről.

Programjaink között szerepel a Vértes bemutatása különböző hosszúságú és tematikájú túrák által, ezeket a foglalkozásokat mindegyik csoport kéri. Nagyon népszerű a tanyasi életformát és állatokat bemutató „tanyakör”, valamint az állatok gondozásával kapcsolatos programunk. Ezeken kívül madarászat, kertészkedés, számháború, közös sütés-főzés, vetélkedő szerepel a választható programok között, de a külön térítés ellenében igénybe vehető méhészeti és vadászati bemutatót, az éjszakai túrát, valamint a fazekas foglalkozást is sokan kéri. A tárgyévben is megrendeztük saját nyári táborainkat 3 alkalommal, 1 hetes turnusokban, melyeken összesen 71-en vettek részt.

Az éves natúrparki tevékenység részletes bemutatása –
Fenntartható térségfejlesztés

Projekt megnevezése: H2020-RUR-2018-2 / The opening of rural areas to renew rural generations, jobs and farms

A Technische Universiteit Delft koordinálásával 18 európai szervezet vesz részt abban a nemzetközi kezdeményezésben, melynek célja, hogy feltérképezze a lehetséges megoldásokat a vidéki élet kedvezőbbé tételére, hogy életképes alternatívákat nyújtson az új vidéki generáció számára.

Kedvezményezett szervezet megnevezése:	Érintett települések / Helyszínek:	Kapcsolódás a fejlesztési koncepcióban meghatározott célokhoz:
Pro Vértes Nonprofit Zrt.	Vértesi Natúrpark területe	Nemzetközi fotókiállítás A projekt az idei évben zárult le, amelynek záró konferenciáját 2023.04.20-án tartották meg Brüsszelben, melyen a Pro Vértes is részt vett. A Régiók Európai Bizottsága által rendezett személyes találkozón bemutatták a projekt főbb eredményeit és a levonható tanulságokat. A projekt keretében számos elméleti és gyakorlati tanulmány született, melyekkel azonosíthatóvá váltak azok a trendek, amik alkalmasak Európa vidéki területeinek alakítására. Ez az ismeret a fejlesztések alkalmával válik hasznossá, mert modellezhetővé teszi a vidéki területek fejlesztésekre adott lehetséges gazdasági és társadalmi reakcióit. Ennek köszönhetően javul a döntéshozatal megalapozottsága, illetve feltárja a hasznos és fenyegető fejlődési utakat.

Projekt megnevezése: Vértesi Natúrpark klímavédelmi program (KTKF/336/2021)

A Vértesi Natúrpark területe, speciális élőhelyei a klímaváltozás veszélyeinek különösen ki vannak téve. A klímaváltozás első jelei a léghőmérséklet emelkedése és a csapadékeloszlás megváltozása, melyek több kisvíz megszűnéséhez, végérvényes kiszáradásához vezetnek. Ha fel akarunk készülni a klímaváltozás várható kellemetlen következményeinek mérséklésére, akkor a legfontosabb feladatunk minden vízgyűjtőre egy új szemléletű stratégia kidolgozása, amelyben részletezzük a vizek megtartásának lehetőségét. Az ilyen módon tárolt vizeket látszólag ugyan csak a vízi élővilág hasznosítja, a valóságban azonban már magának a párolgásnak is nagyon széleskörű haszna van, hiszen az az emberekre, a környező mezőgazdasági területekre, településekre is kedvezően hat. Különös odafigyelést igényelnek tehát azok a területek, amelyeken az élővilág megőrzése érdekében az ökológiai víz folyamatos meglétéről kell gondoskodni, hiszen ezek nemcsak élővilágunk fennmaradását szolgálják, hanem közvetlen környezetünk élhetőbbé válik, a mezőgazdaság számára pedig kiegyenlítettebb gazdasági környezetet biztosít.

Mindezen problémák orvoslására született meg a natúrparki települések képviselőinek azon egységes elhatározása, hogy elkészítsék a Vértesi Natúrpark klímavédelmi programját.

Kedvezményezett szervezet megnevezése:	Érintett települések / Helyszínek:	Kapcsolódás a fejlesztési koncepcióban meghatározott célokhoz:
Pro Vértes Nonprofit Zrt.	Vértesi Natúrpark területe	<p>A Vértesi Natúrpark élőhelyei érzékenyek a klímaváltozás hatásaira, így a további biztonságos működtetésük, és saját létfenntartásunk érdekében szükséges egy olyan mintaprogram megalkotása, amely megfelelően támogatja a területek kezelését. A Vértesi Natúrpark Tanácsa ezt felismerve közös klímastratégia kidolgozását tűzte ki célul, amelyre az Agrárminisztérium a KTKF/336/2021. iktatószámú támogatói okirat alapján nyújtott támogatást.</p> <p>A Vértesi Natúrpark munkatársai által a területről több évtized alatt összegyűjtött éghajlati adatok és tapasztalatok alapján, a natúrparki településeket érintő fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve és külső szakértőket is bevonva, új módszertani eszközökkel 2023-ban elkészült a Vértesi Natúrpark Klímavédelmi Mintaprogramjának munkaanyaga. A végső munkaanyagot a Juglans Nigra Mérnöki Iroda Kft. közreműködésével készítettük el, amely 120 oldalon, valamint több szempontrendszeren keresztül vizsgálja meg és értékeli ki a Vértesi Natúrpark területeit. A munkaanyag elemzi a felszíni és felszín alatti viszonyokat, információval szolgál a klíma jövőbeli várható változásáról, illetve települési szinten sorolja érzékenységi kategóriákba a területeket.</p> <p>A munkaanyagot 2023.08.22-én mutattuk be a Vértesi Natúrpark Tanácsának, ahol a tagok megosztották észrevételeiket a munkaanyagra vonatkozóan. A következő szakaszban a társadalom párbeszédbe való bevonása a cél, amelybe várjuk a lakosság, a szakmai csoportok és egyesületek észrevételeit is.</p>

Projekt megnevezése: Kaszálási bemutatók - gyepgazdálkodási szakmai napok

Ideje: 2023.05.05., 2023.06.22., 2023.10.06.

Napjaink ember által okozott természeti problémáira megoldást csupán az ökológiai szemléletmód, és a fenntartható fejlődési modellek nyújtanak. Ebben kiemelkedő szerepe van a gazdálkodóknak, akiknek meg kell találniuk az egyensúlyt a gazdasági érdekek és a természet védelme között. A Pro Vértes a témában élen járva az évtizedes tapasztalatokra alapozva nyújt elméleti és gyakorlati megoldásokat, illetve iránymutatásokat, melyek segítenek megőrizni és fenntartható módon használni a természetes környezetünket.

A korábbi időszakokra jellemző energiaterázió, ami a fű és a magyar társadalom közötti kapcsolat alapját jelentette, mára jelentőségét veszítette. A Kárpát-medencében sok hagyományos mezőgazdasági tevékenység megszűnt, ennek következtében számos növény- és állatfaj tűnt el a térségből, a táj pedig jelentősen megváltozott, ennek eredményeként pedig veszélybe került hazánk legjellemzőbb táj típusa is. Manapság újabb veszély leselkedik a nyílt legelő tájra, az özönnövények formájában.

A szakmai napok alkalmával olyan természetkímélő gyepgazdálkodási eljárásokat, eszközöket és technikai megoldásokat mutattunk be, amelyek hosszútávon hozzájárulnak a biodiverzitás megőrzéséhez, kíméletesek az élővilághoz, és megoldást nyújtanak az invazív növények agresszív terjedésére.

Kedvezményezett szervezet megnevezése:	Érintett települések / Helyszínek:	Kapcsolódás a fejlesztési koncepcióban meghatározott célokhoz:
Pro Vértes Nonprofit Zrt.	Vértesi Natúrpark területe	Invazív növények visszaszorítása legelő állatokkal, különös tekintettel a vizes területekre, a Vidékfejlesztési Program (Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás) keretében. A kaszálási bemutatón a résztvevők betekintést nyertek a kaszálás fejlődésébe, a különböző történelmi időszakokban jellemző kaszálási módszerekbe, valamint annak élővilágra gyakorolt hatásaiba. A szakmai napok részét képezte az állattartás és a természetkímélő gyepgazdálkodás hatásainak feltárása, valamint a természetvédelemben való hasznosítása. Bemutatásra került az is, hogy a hagyományos és a modern gazdálkodási módszerek egymás melletti alkalmazásával biztosítható a modern gazdálkodási technikák hatékonysága, de megőrizhető a hagyományos gazdálkodás számos előnye is. A csoportokkal ismertettük a legelő állatok jótékony hatását, amelyre az özönnövények elleni harcban számíthatunk.

Az éves natúrparki tevékenység részletes bemutatása –
Fenntartható ökoturizmus és rekreáció

Projekt megnevezése: Natúrparki tájséta a Nemzetközi Tájnap alkalmából
Ideje: 2023.10.21.

A Vértesi Natúrpark tájséták meghirdetésével csatlakozott táji örökségünk megőrzését és fenntartható hasznosítását célzó kezdeményezéshez.

Ez az esemény a Natúrparkban minden évben összehozta a túrázni vágyókat, akik izgalmas területet szeretnének bejárni. 2023-ban a tájsétára október 21-én, szombaton került sor, a résztvevők a Pátkai-víztározót és élővilágát derítették fel.

Természetvédelmi munkatársaink a túra előtt bejárták a területet, és az útvonalat úgy alakították ki, hogy a résztvevők sok érdekes látnivalóval találkozzanak. A túrán madárhívóval csábították közelebb a vizes élőhelyek madarait, amely így sok értékes információ és élmény átadását tette lehetővé a résztvevőknek. A rendezvényre érkezők száma 2023-ban elmaradt az előző években tapasztalt létszámtól, amely a rossz időjárásnak volt köszönhető.

Projekt megnevezése: Haraszt-hegyi tanösvény

A Vértesi Natúrpark igen látványos, 3,5 km hosszú körútvonala a Dunántúli-középhegység egyik szubmediterrán szigetének bemutatására hívatott. Hét állomásán a Déli-Vértes dolomithegyének, a Haraszt-hegynak az erősen szabdalt felszínén, változó klímaviszonyain és különböző talajtípusain kialakult, a szélsőséges viszonyokhoz alkalmazkodott, ritka fajokban bővelkedő növényzettel és állatvilággal, valamint a földtani érdekességekkel ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

A Vértesi Natúrpark látogatóközpontjában megvásárolható füzet segítséget nyújt a tanösvény bejárásához, és részletes leírással szolgál a különböző növényekről, állatokról, valamint a dolomitjelenségről, emellett a Pro Vértes rendszeresen szervez a tanösvény bejárására csoportos kirándulásokat.

Projekt megnevezése: Vidrafű tanösvény

A 13,5 km hosszú Vidrafű tanösvényen végig sétálva a Zámolyi-medencében hajdan megtalálható tó- és lápvilág növény- és állatvilágát, valamint az egykori tómeder folyamatos feltöltődését jelző növénytársulások fejlődését ismerhetjük meg közelebbről. A Császár-víz által kettészelt Csíkvarsai-rét a medence egyik legérdekesebb területe, amely az ősi magyar puszták, lápok egykor honos halászati eszközéről, a réti csík fogására szolgáló varsáról kapta a nevét. A tanösvény a nevét a vizes élőhelyeket kedvelő, tavasszal nyíló, tündérszép fehér virágú, védett növényről, a vidrafüről kapta.

A tanösvény csak szakvezetővel látogatható, előre bejelentkezés alapján, melyet 2023-ban 151 fő látogatott meg.

Projekt megnevezése: Pusztai állatpark

A pusztai Állatpark területén az egykor elterjedt ősi háziállatainkkal, illetve az egykor őshonos nagy legelő állatokkal a természetes környezetükben találkozhatunk.

A Pro Vértes természetgazdálkodási központjában betekinhetünk a táj és a legelő állatok szoros kapcsolatának ökológiai jelentőségű folyamataiba. A nagy legelő állatok tájalakító tényezőként hatást gyakorolnak a legelőkre, közreműködnek a biológiai sokféleség megőrzéséhez, és az özönnövények visszaszorításához. Ezeknek az állatoknak a közreműködésével élőhelyrekonstrukciós folyamatok zajlanak, mindemellett a múltban fontos szerepet tölthettek be, ami miatt fontos kultúrtörténeti értékkel is rendelkeznek.

A látogató a parkba belépve egy eltűnőben lévő táj képét ismerheti meg, amelyet gyalogosan, vagy előre bejelentett csoportok számára pusztabussszal, illetve Herkules járáttal lehet bejárni. A tárgyévben 221-en látogatták meg az állatparkot.

.....

A munkaszervezet hivatalos képviselőjének aláírása